

[Jytte Hilden]

sikkerhed. Industrien og landbruget med vil såmænd elske det, hvis vi fortsat fortaber os i problemerne og ikke tager debatten om, hvad det er, vi skal bruge disse nye teknikker til. P.t. er det væksthormon, insulin, osteløbe og enzymer, men vore krav bør være: sunde re madvarer med en forøget og ikke forringet næringsværdi, billigere og bedre medicin og farmaceutika, som kan forebygge sygdomme og ikke blot helbrede, som vi ser det i dag. Vore krav er også en mere effektiv affaldsbehandling, økologisk landbrug og produktionsmetoder, som er mindre råstofforbrugende og mindre forurenende og dermed til mindre skade for mennesker og natur.

Industriens brug har til nu påkaldt sig størst interesse, men også landbrugets udvikling bør vi kigge på.

Skal det lykkes at bruge gensplejsning og de andre bioteknologiske metoder, må der et intenst internationalt samarbejde til. Hvis ikke dette udbygges med kontante aftaler, så tror jeg også, vi kommer til at gå galt i byen og vil blive udsat for unødigt pression fra andre.

Dertil er der brug for en bedre uddannelse af de mennesker, som i det offentlige skal beskæftige sig med kontrol og vurdering. For øvrigt bør godkendelses- og kontrolfunktioner adskilles. Vi mangler regler for dette, vi mangler et ministeransvar, og vi mangler såmænd også sanktionsmuligheder, hvis dette ikke overholdes. Og vi mangler i høj grad en modekspertise på vores universiteter, i ministerier, amter og kommuner, en offentlig ekspertise, som kan kigge produktionen i kortene og stille præcise krav.

Det må være et uomgængeligt krav, at den industri, som har glæde af de tilladelser og den kontrol og den registrering, der sker, skal være med til at betale denne ekstra udgift, som det offentlige pålægges. Vi tør kun tro på, at sikkerheden er i orden, hvis vi har de rigtige mennesker. I dag sker der desværre det, at folk i det offentlige købes af industrien – det kan man såmænd ikke klandre industrien for – og derfor bør den være med til at betale, så at vi kan bevare en dygtighed i det offentlige system.

Den foreståelige frygt og usikkerhed i befolkningen manes kun i jorden, hvis vi her i landet satser på forskning i diverse sikkerhedsproblemer, og hvis vi foretager den nødvendige risikovurdering. En sådan forskning

kan fortælle os om farer, men også om en fremtid med gensplejsning. Vi har brug for billeder, så vi har nogle valg.

Hvad er det egentlig for problemer, vi vil løse? Det er vel ikke bare teknikken i sig selv, vi vil have? Lad os arbejde henimod de sunde madvarer, den billige medicin, den effektive affaldsbehandling, det økologiske landbrug og de mindre forurenende produktionsmetoder.

Det er, hvad denne debat handler om, ikke om forsøg med mennesker og ikke om reagensglasbørn og de mange moralske spørgsmål, det rejser. Men naturligvis er der også etiske spørgsmål gemt i plantekrydsninger og husdyrforædling og produktionens brug af gensplejsning. Kan vi være bekendt at gøre med gulerødder og kålorme og tyrekalve, hvad vi vil?

Det, der her er til debat, er vores natursyn. Der er ikke nogen genveje til dette paradys, som troldmandens lærling troede. Vi kan ikke blot læne os tilbage og lade kosten hente vand og klare arbejdet for os. Vi må som troldmanden selv flittigt blive klogere og vide, hvad vi gør. Vi må lære at sige »go«, og vi må lære at sige »stop« – de to ord er engelske.

Jeg skal slutte med at sige, at bioteknologi for mig helt klart er et fremtidigt vækstområde for et industrielt landbrugsland som Danmark – hvis vi altså kan, det er kodeordene. Hvad der laves med dyr, kan nemlig principielt også gøres med mennesker.

Med hensyn til den foreslåede dagsorden vil jeg godt understrege, at det for socialdemokratiets vedkommende ikke er et spørgsmål om at ændre nogle kompetencer med hensyn til, hvem der har ansvaret for tilladelser, for kontrol, for, hvad der i det hele taget sker på dette område. Dette være blot sagt for at fastholde ministeren på hans ansvar.

Ahlmann-Ohlsen (KF):

Den formulering, SF har givet sin forespørgsel, viser, at det sidste års offentlige og politiske debat om bioteknologi og gensplejsning allerede har båret frugt. SF beskæftiger sig i forespørgslen specifikt med sikkerheden for mennesker og miljø i forbindelse med udviklingen inden for bioteknologien og industriel anvendelse af gensplejsning.